

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/29/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713211207
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8713211207.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci navrhovateľa J. Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., V. 4, proti odporcovi V. Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., V. 8, o určenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 06.12.2013 č.k. 7C 178/2013 - 23 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že navrhovateľ je otcom odporcu a je objektívne jeho tvrdenie, že v čase, keď žil v spoločnej domácnosti s matkou odporcu, tohto riadne vychovával a staral sa o neho. Je tiež objektívne tvrdenie navrhovateľa, že syn dosahoval výborné študijné výsledky na strednej a vysokej škole, čo nebolo sporné medzi účastníkmi. Odporca absolvoval vysokú školu, je zamestnaný. Ako vyplynulo z jeho výpovede a správania sa na súde, je zodpovedný a snaží sa riešiť svoj život do budúcnosti. Podľa súdu bolo objektívne preukázané, že účastníci si nevedia takpovediac nájsť cestu k sebe z dôvodov predchádzajúcich a teda z obdobia rozvodu manželstva navrhovateľa s matkou odporcu, ako aj pre súdne spory týkajúce sa výživného. Súd na základe vlastného pozorovania a vyjadrení účastníkov zistil, že títo v skutočnosti majú k sebe vzťah. V tomto kontexte je potrebné posudzovať aj návrh navrhovateľa na určenie výživného, pretože vzhľadom na jeho inteligenciu, vzdelanie, skutočne sa javí návrh skôr ako možnosť dostať sa do kontaktu so synom a nie reálne určenie vyživovacej povinnosti v prospech seba. Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 66, § 67, § 52 ods. 2 Zákona o rodine. Dospel k záveru, že navrhovateľ 52-ročný zdravý muž s vysokoškolským vzdelaním je riadne zamestnaný, má príjem, ktorý je priemerným príjmom občana SR. Odporca je mladý muž, ktorý ukončil vysokoškolské vzdelanie, zamestnal sa, chce si založiť v budúcnosti rodinu, kúpiť byt a bolo by aj v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa malo dospieť k záveru, že je povinný prispievať výživným pre otca, keď naopak, podľa bežných spoločenských zvyklostí mali by mu skôr pomôcť rodičia. S poukazom na uvedené návrh zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 144 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby jeho návrhu na určenie vyživovacej povinnosti v rozsahu 100 Eur mesačne zo strany

odporcu bolo vyhovené. V dôvodoch odvolania uviedol, že počas manželstva s matkou odporcu sa narodili dve deti, syn Ján X. a dcéra R. X.. Zdôraznil, že počas spoločného života sa o svoje deti staral, obdaroval ich rodičovskou láskou a istotou domova. Staral sa o ich duševný a športový rozvoj. Uzatvoril im životné sporenie a iné sporiace produkty, aby boli v budúcnosti zabezpečení. Obidve deti po úspešnom skončení strednej školy išli študovať do Brna. Syn ukončil vysokú školu, v súčasnosti je zamestnaný, dcéra si zo špekulatívnych dôvodov predĺžila štúdium a v súčasnej dobe by sa mala nachádzať v Holandsku. Odporca ukončil štúdium vo februári 2013, od 01.03.2013 požiadala dcéra o zvýšenie výživného na 130 Eur mesačne. Počas štúdia deťom posielal stanovené výživné zo svojho príjmu, pričom na jeho živobytie mu súd ponechal 168 Eur mesačne. Dostal sa do situácie, keď sa zadlžil. V konaní bolo zistené, že odporca sa zamestnal v Brne vo firme Techniservis IT, s.r.o. s mesačným príjmom hrubá mzda 20.250,- Kč a pohyblivá zložka 6.070,- Kč. Súd sa zaujímal o stav a budúcnosť odporcu. Pri všetkej účte súdu navrhovateľ uvádza, že počas konania sa ho nikto neopýtal, či nechce mať svoju rodinu, či si nechce kúpiť auto, byť, ísť na dovolenku a podobne. Na uskutočnenie týchto vecí potrebuje mať finančné prostriedky. Od doterajšie zarobené prostriedky venoval rodine, svojim deťom, teraz už veľa možností na získanie finančných prostriedkov do dôchodku nemá, ak sa ho dožije vzhľadom na svoj zdravotný stav. Odporca je mladý človek s vyšším príjmom, má možnosť si zarobiť a s partnerkou bude ich príjem pre rodinu podstatne vyšší. Má pred sebou celý život a lepšie možnosti ako on. Odporca sa o neho nezaujíma, počas 5 rokov štúdia mu odmietol doručiť doklad o štúdiu a klamal pri výpovediach. Zdôrazňuje, že jeho príjem je 520 Eur mesačne, ide o príjem nižší ako priemerný príjem v súčasnosti v SR. Z príjmu odporcu cca 26.000,- Kč si myslí, že 100 Eur mesačne by mu mohol prispievať na výživu a aspoň tak sa čiastočne podieľať na vrátení toho, čo dával svojmu synovi v doterajšom živote. Navrhovateľ tiež uviedol, že pomáha svojim rodičom, svojej matke, ktorá je 8 rokov po mozgovej príhode a otcovi, ktorý má tiež zdravotné problémy. V zmysle týchto dôvodov navrhol navrhovateľ podanému odvolaniu vyhovieť.

K odvolaniu sa vyjadril odporca, ktorý navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že aj na jeho strane došlo k nepriaznivej zmene, keď ku koncu januára bol jeho zamestnanecký pomer ukončený, teraz si aktívne hľadá novú prácu v Brne. Vzhľadom k tejto finančnej neistote a nezmeneným výdajom a ostatným skutočnostiam žiada potvrdiť zamietnutie návrhu. Odporca k vyjadreniam navrhovateľa uvádza, že spolužitie v ich rodine nebolo zďaleka také idylické a plné lásky, ako to je popisované v návrhu. Nezhody, psychické a fyzické týranie vyústilo do rozvodu rodičov v decembri 2008. Situácia bola prvýkrát riešená v roku 2005. Bolo viackrát rozhodované o výživnom zo strany navrhovateľa, kde v súdnych vyjadreniach k vyživovacej povinnosti padali zo strany navrhovateľa na adresu odporcu, či jeho matku neprimerané výrazy. Zdôrazňuje, že počas vysokoškolského štúdia chodil domov, ale otec nejavil záujem o neho, ani o sestru. Nie je pravdou, že by ho o svojich veciach neinformoval, avšak navrhovateľ o nikoho z nich neprejavoval záujem. Popisuje ďalej problémy pri spolužití v jednom byte po rozvode rodičov. Odporca zdôraznil, že vo februári 2013 ukončil vysokoškolské štúdium, zamestnal sa v súkromnej firme, kde následne došlo k prepúšťaniu zamestnancov a znižovaniu platov. Uviedol, že nežije v blahobyte, snaží sa šetriť, pretože si chce založiť rodinu a riešiť bývanie. Navrhovateľ má pravidelný mesačný príjem. Uvádza, že v decembri 2012 počas vianočných sviatkov sa ho pokúšal s rodinou navštíviť, no neotvoril dvere. Rovnako o ukončení štúdia sa ho pokúsil telefonicky informovať, ale nedovolal sa. Jediná komunikácia, ktorú otec s ním udržiava, je prostredníctvom súdnych predvolaní a žalôb podobných tomuto konaniu. Tvrdí, že otcovi neuprel pomoc, starostlivosť, či citovú a morálnu podporu. Keď otec staval garáž a záhradnú chatku, pravidelne mu na stavbách vypomáhal, často v rodine práve pre otcove správanie boli nútený hľadať citovú a morálnu podporu u matky a priateľov.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania, odporca, ktorý je synom navrhovateľa, vo februári 2013 ukončil vysokoškolské štúdium na Masarykovej univerzite v Brne a od marca 2013 sa zamestnal v spoločnosti Techniserv IT Brno. Podľa potvrdenia zamestnávateľa, hrubá mzda odporcu dosahuje sumu 20.250,- Kč, k čomu patrí aj pohyblivá zložka mzdy v sume 6.750,- Kč.

Odporca žije a pracuje v Českej republike v Brne, zatiaľ nemá iné vyživovacie povinnosti. K jeho výdavkom patria predovšetkým úhrady za podnájom bytu v sume 9.000,- Kč mesačne.

Pokiaľ ide o navrhovateľa, tento je zamestnancom spoločnosti Tatravit, a.s., a u tohto zamestnávateľa dosahuje priemerný mesačný príjem 520 Eur. Má vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére R. X.. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 24.05.2013 č.k. 7C 42/2013 - 42 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 25.09.2013 č.k. 4Co 177/2013 - 60 bolo uložené navrhovateľovi prispievať na výživu R. X. sumou po 130 Eur mesačne s účinnosťou od 01.03.2013.

Taktiež k výdavkom navrhovateľa patria úhrady spojené s nájmom bytu v sume 123 Eur mesačne, ako aj náklady na cestovné, stravu a zabezpečovanie ďalších nevyhnutných životných potrieb.

Podľa § 66 Zákona o rodine, deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú.

Podľa § 67 ods. 1 Zákona o rodine, každé dieťa plní vyživovaciu povinnosť voči rodičom v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopnosti, možnosti a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí.

Z citovaného ustanovenia § 66 Zákona o rodine možno vyvodit' základné podmienky vzniku vyživovacej povinnosti detí k rodičom, ktorými sú existencia príslušného rodinnoprávneho vzťahu, schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť, potreba na strane rodičov a súlad s dobrými mravmi.

Aj keď na rozdiel od vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom zákon výslovne neustanovuje vznik vyživovacej povinnosti zo zákona, k inému záveru dospieť nemožno ani v tomto prípade. Ak sú naplnené zákonné podmienky, dieťa je aj bez rozhodnutia súdu povinné zabezpečiť rodičom primeranú výživu. Súdne rozhodnutie v tejto súvislosti prichádza do úvahy v prípade vzniku disfunkcií v rodinných vzťahoch. Obligatornou zákonnou podmienkou je potreba na strane oprávneného rodiča. Ide o určitý kvalifikovaný osobný stav odkázanosti dotknutej osoby, ktorá si na základe svojich príjmov nie je schopná zabezpečiť úhradu životných potrieb. Zároveň si tento stav naliehavo vyžaduje riešenie v podobe výživného zo strany dieťaťa. Existencia potreby na strane navrhovateľa musí byť v konaní preukázaná a dôkazné bremeno zaťažuje tohto účastníka. V zmysle terajšej úpravy nemožno vyhovieť návrhu rodiča za situácie, že tento má zabezpečené životné potreby, ani v prípade, keď životná úroveň a možnosti na strane dieťaťa výrazne prevyšujú životnú úroveň rodiča. Vymedzenie rozsahu takéhoto výživného je dané pojmom „primeraná výživa“. Rodičom teda zákon nepriznáva právo podieľať sa na životnej úrovni detí, a preto neplatí záver, že čím sú príjmové, resp. celkové majetkové pomery dieťaťa lepšie, tým na vyššie výživné má rodič nárok.

S poukazom na dokazovanie vykonané vo veci súd prvého stupňa správne rozhodol o zamietnutí návrhu navrhovateľa na určenie výživného zo strany odporcu. Ako bolo vyššie uvádzané, navrhovateľ je riadnym spôsobom zamestnaný, poberá príjem z vykonávanej pracovnej činnosti a z tohto príjmu uhrádza náklady na zabezpečenie svojich bežných životných potrieb s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav a odôvodnené potreby. Zároveň doposiaľ plní svoju vyživovaciu povinnosť aj k druhému dieťaťu. Z dosahovaného príjmu navrhovateľ je spôsobilý zabezpečiť svoju primeranú výživu a preto za danej situácie podanému návrhu nebolo možné vyhovieť.

Poukazujúc na všetky tieto dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a odporcoví v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.